

Taksasta poikkeavien jätemaksujen määräämisen perusteet ja menettelytavat

1. Menettelyt kohtuullistamishakemusten ja muistutusten käsittelyssä

1.1. Kohtuullistamisasian käsittely

Jätetaksasta mukaisesta maksusta etukäteen poikkeamista koskeva kohtuullistamisasia pannaan pääsääntöisesti vireille kirjallisesti Turun kaupunkiseudun jätehuoltolautakunnalle toimitettavalla hakemuksella.

Viranomaisen tarkistaa hakemuksen ja pyytää hakijaa tarvittaessa täydentämään sitä. Lisäksi hakemuksesta pyydetään tarpeen mukaan TSJ:n tai esimerkiksi valvontaviranomaisen lausuntoa tai muuta kannanottoa. TSJ:tä pyydetään poistamaan ko. maksu maksuunpanoluettelosta, jotta sitä ei määrätä maksuunpantavaksi ennen kuin hakemus on käsitelty. Mikäli hakemuksessa ei täydennyspyynnöstä huolimatta ole esitetty asian käsittelemiseksi tarvittavia tietoja, hakemus hylätään.

Taksan mukaisen maksun kohtuullistamista koskevat päätökset tehdään pääsääntöisesti määräajaksi, jotta jätemaksun kohtuullistamisen edellytysten olemassaolo voidaan määräajoin tarkistaa. Useamman vuoden voimassaoleviin päätöksiin lisätään kuitenkin ehto, että niiden voimassaolo lakkaa, mikäli taksan perusteita muutetaan. Lisäksi päätöksiin sisällytetään ehto, että maksuvelvollisen on ilmoitettava jätehuoltoviranomaiselle kaikista sellaisista muutoksista, jotka saattavat vaikuttaa kiinteistön jätehuoltoon tai maksun kohtuullistamista koskevan päätöksen perusteisiin.

Päätöksen laitetaan valituskielto, jossa todetaan, että siihen ei voi hakea muutosta valittamalla ja että maksuvelvollinen voi tehdä jätemaksua koskevan muistutuksen 14 päivän kuluessa maksulipun saamisesta. Muistutusmahdollisuuden lisäksi päätöksessä tulee viitata tulossa olevaan jätemaksulippuun. Kohtuullistamispäätökset toimitetaan tiedoksi hakijalle, TSJ:lle ja lautakunnalle. Mikäli maksua muutetaan päätöksen asuinkelvottomuuden vuoksi, toimitetaan päätös tarpeen mukaan tiedoksi myös kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle.

1.2. Muistutusasian käsittely

Maksuvelvollisella on oikeus tehdä 14 päivän kuluessa jätelaskun (jätemaksulipun) tiedoksisaamisesta muistutus jätehuoltoviranomaiselle. Määräaika laskettaessa otetaan huomioon asian tiedoksisaamiseen hallintolain 59 §:n mukaisesti kuluva aika. Muistutus tarkistetaan ja muistuttajaa pyydetään tarvittaessa täydentämään annettuja tietoja. Muistutuksesta pyydetään tarpeen mukaan TSJ:n tai esimerkiksi valvontaviranomaisen lausuntoa tai muuta kannanottoa.

Muistutuksen perusteella tehdään päätös, joka toimitetaan tiedoksi muistutuksen tekijälle, TSJ:lle ja lautakunnalle. Päätös tulee perustella erityisesti siltä osin kuin muistutus hylätään ja siinä tulee mainita sovelletut jätelain säännökset ja taksan määräykset. Muistutusajan jälkeen tehty muistutus jätetään pääsääntöisesti tutkimatta.

Mikäli maksu määrätään taksasta poiketen, toimittaa TSJ maksuvelvolliselle päätöksen mukaisen uuden maksulipun. Uusi maksulippu voidaan lähettää tavallisena kirjeenä. TSJ palauttaa mahdollisesti jo maksetun summan kokonaan tai osittain jätelain 83 §:n mukaisine korkoineen.

Muistutuksesta tehtyyn päätökseen liitetään valitusosoitus. Päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa tiedoksisaamisesta.

2. Jätemaksun kohtuullistamisessa ja perimättä jättämisen perusteet

Seuraavassa on esitetty jätetaksan maksuista poikkeamisen yleiset perusteet. Tapauskohtaisesti voidaan näistä periaatteista poiketa, mikäli niiden noudattaminen ei johda tasapuoliseen ja kohtuulliseen maksuun.

2.1. Asiakas on kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piirissä

Jättemaksun kohtuullistaminen ei pääsääntöisesti ole mahdollista kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piirissä oleville kiinteistönhaltijoille, koska kiinteistöittäisen kuljetuksen maksut perustuvat kunkin maksuvelvollisen käyttämään palveluun, eli omassa käytössä olevan jäteastian tyhjennyksiin. Kiinteistöittäisessä kuljetusjärjestelmässä kiinteistön haltijalla on mahdollisuus vaikuttaa jätemaksunsa suuruuteen esimerkiksi muuttamalla jäteastioidensa kokoa ja niiden tyhjennysväliä.

2.2. Asiakas on aluekeräyspisteverkoston piirissä

2.2.1. Vakituisen asuinkiinteistön jätemaksun kohtuullistaminen

Vakituisen asuinkiinteistön jätemaksua voidaan kohtuullistaa esimerkiksi mikäli:

- kiinteistö on pois asuinkäytöstä yhtäjaksoisesti yli kuusi (6) kuukautta vuodesta,
- ainoa asukas asuu pääsääntöisesti (esim. arkipäivät) toisella paikkakunnalla,
- ainoa asukas on pitkäaikaisessa laitoshoidossa,
- kunnan järjestämä jätteiden aluekeräyspiste on olosuhteisiin nähden erittäin vaikeasti saavutettavissa kuten esimerkiksi etäällä kiinteistöstä tai normaalien kulkureittien ulkopuolella tai
- ainoalla asukkaalla on saman aluekeräysjärjestelmän alueella muita asuinkiinteistöjä, joissa hän on myös ainoa käyttäjä.

Jos vakinainen asunto on asuttuna koko laskutuskauden, ei maksuja kohtuullisteta vähäisen käytön perusteella. Käytön määrää on mahdotonta valvoa ja jätemaksu perustuu osaltaan järjestelmän ylläpidosta aiheutuviin kustannuksiin.

Vakinaisen asuinkiinteistön jätemaksun kohtuullistamispäätös tehdään aina määräajaksi. Päätös on voimassa tapauskohtaisen harkinnan perusteella enintään kolme vuotta kerrallaan tai siihen saakka, kunnes olosuhteet kiinteistöllä ovat hakemuksessa esitetyn kaltaiset. Kiinteistön haltijalla on velvollisuus ilmoittaa olosuhteiden muuttumisesta jätehuoltoviranomaiselle, joka tapauskohtaisesti arvioi, onko jätemaksun kohtuullistamiselle enää perusteita.

Vakituisen asuinkiinteistön jätemaksun kohtuullistamisessa voidaan tapauksesta riippuen harkita perittäväksi:

- 75 % taksan mukaisesta maksusta,
- 50 % taksan mukaisesta maksusta tai
- 25 % taksan mukaisesta ei-kompostoitavan vapaa-ajankiinteistön maksusta.

2.2.2. Vapaa-ajan asuinkiinteistön jätemaksun kohtuullistaminen

Vapaa-ajan asuinkiinteistön jätemaksua voidaan harkita kohtuullistettavaksi, mikäli:

- kiinteistön käyttö on erittäin vähäistä tai kiinteistöllä ei yövytä,
- kunnan järjestämä jätehuolto on olosuhteet huomioon ottaen erittäin vaikeasti tavoitettavissa kuten esimerkiksi etäällä kiinteistöstä ja normaalien kulkureittien ulkopuolella tai
- ainoalla asukkaalla on saman aluekeräysjärjestelmän alueella muita asuinkiinteistöjä, joissa hän on myös ainoa käyttäjä.

Jättemaksun kohtuullistamispäätös tehdään aina määräajaksi. Päätös on voimassa tapauskohtaisen harkinnan perusteella enintään kolme vuotta kerrallaan tai siihen saakka, kunnes olosuhteet kiinteistöllä ovat hakemuksessa esitetyn kaltaiset. Kiinteistön haltijalla on velvollisuus ilmoittaa olosuhteiden muuttumisesta jätehuoltoviranomaiselle, joka tapauskohtaisesti arvioi, onko jätemaksun kohtuullistamiselle enää perusteita.

Vapaa-ajan asuinkiinteistön jätemaksun kohtuullistamisessa voidaan tapauksesta riippuen harkita perittäväksi:

- 75 % taksan mukaisesta maksusta,
- 50 % taksan mukaisesta maksusta tai
- 25 % taksan mukaisesta ei-kompostoitavan vapaa-ajankiinteistön maksusta.

2.2.3 Asumattomien kiinteistöjen maksut

Kokonaan asumattomien aluekeräysalueella olevien kiinteistöjen jätemaksuna peritään pääsääntöisesti 25 % taksan mukaisesta ei-kompostoitavan vapaa-ajankiinteistön jätemaksusta.

Alennettu maksu peritään, koska kiinteistönomistaja tai -haltija on velvollinen osallistumaan kunnan järjestämistä jätehuollon palveluista, kuten alueellisten vastaanottopaikkojen perustamisesta ja ylläpidosta aiheutuviin kustannuksiin maksamalla kohtuulliseksi katsottavaa jätemaksua vaikka kiinteistöllä olevissa rakennuksissa ei oleskeltaisi tai tuotettaisi jätettä. Koska millään asumattomilla kiinteistöillä ei synny jätehuoltoa edellyttävää jätettä, peritään niiltä maksu samansuuruisena kiinteistön käyttötarkoituksesta riippumatta. Asumattoman kiinteistön alennetun maksun laskentaperusteena käytetään taksan mukaista ei-kompostoivan kiinteistön maksua, koska asumattomilla kiinteistöillä ei kompostoida.

2.2.4 Jättemaksun perimättä jättäminen

Jättemaksun kokonaan perimättä jättäminen tulee pääsääntöisesti kyseeseen vain, mikäli kiinteistöllä oleva rakennus on asuinkelvoton. Tällöin on hakemukseen liitettävä esimerkiksi rakennus- tai terveysvalvontaviranomaisen lausunto tai muu luotettava kirjallinen selvitys rakennuksen asuinkelvottomuudesta. Mikäli riittävää selvitystä ei toimiteta, ei mahdollista asuinkelvottomuutta oteta päätöstä tehtäessä huomioon.

Jättemaksun perimättä jättämispäätökset tehdään tapauskohtaisen harkinnan perusteella toistaiseksi voimassa olevina. Päätös on kuitenkin aina voimassa vain niin kauan, kun olosuhteet kiinteistöllä ovat hakemuksessa esitetyn kaltaiset. Päätös raukeaa ilman erillistä päätöstä, mikäli kiinteistöllä oleva rakennus kunnostetaan asuinkäyttöön. Kiinteistön haltija on velvollinen ilmoittamaan muutoksista jätehuoltoviranomaiselle.

Lisäksi jätemaksun perimättä jättäminen saattaa tulla kyseeseen tapauksissa, jossa kaksi saman omistajan kiinteistöä muodostaa saman jätteiden aluekeräysalueella olevan toiminnallisen kokonaisuuden, mutta kiinteistöillä on kuitenkin eri kiinteistörekisteritunnukset (esim. pihapiirin sauna sijaitsee eri kiinteistöllä). Tällöin toiselta kiinteistöltä voidaan jätemaksu jättää perimättä.

Myös kiinteistöiltä, joiden käyttötarkoitus on muuttunut siten, että kiinteistö ei enää ole asuinkäytössä, voidaan harkinta jätemaksun perimättä jättämistä. Tällöin asiakkaan on esitettävä hakemuksensa liitteenä luotettavana pidettävä selvitys rakennuksen käyttötarkoituksen muutoksesta.

Jättemaksu voidaan jättää perimättä myös, mikäli kiinteistön ainoana käyttäjänä oleva kiinteistön haltija on esitetyn selvityksen perusteella kykenemätön käyttämään kiinteistöllä olevaa asuinrakennusta.